

Saksframlegg

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
23/61	06.06.2023	Formannskapet
	22.06.2023	Kommunestyret

Økonomiplan 2024 - 2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024 – 2027.

Formannskapets behandling av sak 61/2023 i møte 06.06.2023:

Behandling

Avstemning:

Tor Snøve (Arbeiderpartiet) Forslag:

Oppdal kommunestyre utsetter etableringen av et distriktshelsesenter til neste rullering av økonomiplan for 2025-2028. Dette for å bedre kunne løse utfordringer i eksisterende enheter på følgende områder:

- Hjemmetjenestene: økt bemanning på natt i hjemmesykepleien
- Oppdal helsesenter - økt grunnbemanning ved sykehjemsavdelingen
- Drivdalen oppvekstsenter, Høgmo og Pikhaugen barnehager og Midt bygda oppvekstsenter – bedre bemanning rundt 1- åringene i barnehagen

Vi vil komme tilbake med finansiering av forslagene og balansering av økonomiplanen ved kommunestyrets behandling.

For forslaget stemte 2: Tor Snøve (AP), Ingrid Grøtte Johansson (UA)

Imot forslaget stemte 5: Olav Martin Mellemsæter (H), Alf Morten Olsen (KrF), Geir Arild Espnes (SP), Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)

Dermed falt forslaget.

Avstemning:

Følgende forslag har vært til avstemning:

1) Elisabeth Hals (Venstre) alternative tilleggsforslag:

Nye driftstiltak:

Bemanning i helse og omsorg og barnehage (enstemmig vedtatt i Helse og Oppvekst)

Formannskapet ber kommunestyret finne finansiering for de tre tiltakene som kommunedirektøren viser særlig bekymring for at det ikke er rom for i økonomiplanen for perioden 2024-2027:

1. Økt bemanning på natt ved hjemmesykepleien: kr 1 625 000
2. Økt grunnbemanning ved Oppdal helsesenter: kr. 2 288 000
3. Bedre bemanning rundt 1-åringen i barnehagen: kr. 1.639.000

En økning i grunnbemanning i helse og omsorg kan redusere sykefravær, bidra til at vi i større grad rekrutterer og beholder kompetanse, gi større stillinger for personer i deltidsstillinger, og selvfølgelig bedre kvalitet på tjenestene for pasienter og brukere.

En økning i bemanning rundt ettåringene i barnehagene ses i sammenheng med folkehelseutfordring 1 i økonomiplanen – psykisk helse hos barn og unge. I barnets første leveår er nærhet og tilknytning særlig viktig for utvikling av god psykisk helse. Ekstra fokus på gruppen og tilstrekkelig bemanning gjennom hele barnehagedagen er et viktig prioriteringsområde for å styrke psykisk helse hos barn og unge.

Forslag til finansiering:

Tiltakene 1 og 2 finansieres delvis ved reduksjon i sykefravær, og delvis med økt innbyggertilskudd på grunn av flere innbyggere.

Dagens sykefravær er på 13%, mens måltallet er på 7%. En reduksjon i sykefraværet fra 13% til 7% tilsvarer en besparelse på 2,1 millioner kroner.

Det resterende beløpet og tiltak 3, bemanning i barnehage, finansieres gjennom økt innbyggertilskudd, da antall innbyggere allerede har økt fra 7256 den 1.1.23 til 7317, noe som tilsvarer et økt innbyggertilskudd på kr. 4.148.000.

2) H, SP, Krf sitt alternative tilleggsforslag:

Kommunestyret er i likhet med kommunedirektøren spesielt bekymret for at det ikke er rom til følgende tiltak i økonomiplanen 2024-2027:

- I. Hjemmetjenesten: Økt bemanning på natt ved hjemmesykepleien (ca. 1,6 mill. kr. pr. år)
- II. Oppdal helsesenter: Økt grunnbemanning ved sykehjemsavdelingene (ca. 2,3 mill. kr. pr. år)
- III. Drivdalen oppvekstsenter, Høgmo og Pikhaugen barnehager og Midtbygda oppvekstsenter - Bedre bemanning rundt 1-åringen i barnehagen (ca. 1,6 mill. kr. pr. år, ca. 3,2 mill. kr. pr. år fra år 3).

Kommunestyret ber kommunedirektøren i prioritert rekkefølge se på muligheten for å innarbeide disse tiltakene i forbindelse med budsjettarbeidet for 2024.

4 stemte for forslag 1: Elisabeth Hals, Haakon Nordseth, Ingrid Grøtte Johansson, Tor Snøve

3 stemte for forslag 2: Alf Morten Olsen, Geir Arild Espnes, Olav Martin Mellemseter

Dermed ble forslag fra V v/Elisabeth Hals vedtatt.

Avstemning:

Følgende forslag har vært til avstemning:

1) Elisabeth Hals (Venstre) alternative tilleggsforslag:

Verbalforslag 3:

Sunnere mat for elevene på ungdomsskolen

Både elever og ansatte ved Oppdal Ungdomsskole ønsker seg sunnere og mer lokal mat i skolekantina. Dette kan gjøres på flere måter, enten ved å øke bemanningen, sikre tilgang til et egnet kjøkken, elevbedrift eller inngå et samarbeid med Vekst (kantina på Rådhuset), kafeen på Kulturhuset eller andre relevante aktører. Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med aktuelle parter og se på ulike løsninger til sunne matalternativer i skolekantina.

2) H, SP, Krf sitt alternative tilleggsforslag:

Mattilbudet i den midlertidige skolekantina ved ungdomsskolen er ikke godt nok. Kommunestyret ber kommunedirektøren gå i dialog med ungdomsskolen (arbeidslivsfag ved ungdomsskolen), og lokalt næringsliv for å se på muligheten for å forbedre mattilbudet i ungdomsskolekantinen innenfor ungdomsskolens økonomiske ramme.

4 stemte for forslag 1: Elisabeth Hals, Haakon Nordseth, Ingrid Grøtte Johansson, Tor Snøve

3 stemte for forslag 2: Alf Morten Olsen, Geir Arild Espnes, Olav Martin Mellemsæter

Dermed ble forslag fra V v/Elisabeth Hals vedtatt.

Avstemning:

Elisabeth Hals (Venstre) alternative tilleggsforslag:

Verbalforslag 1:

Økning i antall sykehjemsplasser (enstemmig vedtatt i Helse og Oppvekst)

Formannskapet ser med stor bekymring på at antallet sykehjemsplasser i Oppdal kommune ikke er i samsvar med dagens behov, noe som fører til en økonomisk belastning for Oppdal kommune med overliggerdøgn ved sykehus og kjøp av sykehjemsplasser i andre kommuner, og ikke minst en stor belastning for pasienter og pårørende. Vi vet i tillegg at behovet sannsynligvis vil øke mye i årene framover, og det haster å komme i gang med tiltak. Formannskapet ber derfor kommunestyret om å prioritere en økning i antall sykehjemsplasser så snart som mulig. En utvidelse av antall sykehjemsplasser bør vurderes gjennom å omdisponere/ombygge eksisterende bygningsmasse ved Oppdal helsesenter/sykehjemmet før man evt. ser på en videre utbygging.

For forslaget stemte 5: Tor Snøve (AP), Alf Morten Olsen (KrF), Ingrid Grøtte Johansson (UA),

Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)

Imot forslaget stemte 2: Olav Martin Mellemsæter (H), Geir Arild Espnes (SP)

Dermed ble tilleggsforslaget vedtatt.

Avstemning:

Elisabeth Hals (Venstre) alternative tilleggsforslag:

Verbalforslag 2:

Tilgangen på alternative læringsarenaer i skolen

Skolen vår signaliserer økende utfordringer i skolehverdagen med adferdsproblemer, ufrivillig fravær, psykiske problemstillinger, mestringsproblemer og utenforskap. Skolehverdagen blir stadig mer krevende for enkeltelever. Bruken av og tilgangen på alternative læringsarenaer er en viktig del

av løsningsrommet for disse elevene. «Inn på tunet» er en slik alternativ læringsarena med god effekt. Kommunedirektøren bes gå i dialog med landbruket og næringslivet med mål om å utvide og gjøre tilbudet om alternative læringsarenaer større og mer allsidig. Det er viktig at lærerne og annet personell som kjenner utfordringsbildet godt inkluderes i prosessen.

For forslaget stemte 7: Tor Snøve (AP), Olav Martin Mellemsæter (H), Alf Morten Olsen (KrF), Geir Arild Espnes (SP), Ingrid Grøtte Johansson (UA), Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)
Dermed ble tilleggsforslaget vedtatt.

Avstemning:

Elisabeth Hals (Venstre) alternative tilleggsforslag:

Verbalforslag 4:

Folkehelseiltak

Oppdal bør være i forkant både når det kommer til fysisk og psykisk helse. Vi er i en unik posisjon med tette bånd til NTNU som universitetskommune og bør nå strekke oss etter å bli en pilotkommune for et forebyggende og bredt folkehelseprosjekt. Da kan vi sette oss i førersetet og benytte oss av tidlig-fase resultater til å lage et pilotprosjekt som vil gi ringvirkninger på arbeidsliv (stå lenger i arbeid, redusere sykefravær etc), bedre forebyggende helse for eldre (også rundt utenforskap) og ikke minst forebygging for yngre generasjoner som vil bli en fremtidig belastning i helsevesenet. Kommunedirektøren bes om å spille inn dette som et pilotprosjekt innenfor universitetsavtalen.

For forslaget stemte 7: Tor Snøve (AP), Olav Martin Mellemsæter (H), Alf Morten Olsen (KrF), Geir Arild Espnes (SP), Ingrid Grøtte Johansson (UA), Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)

Dermed er tilleggsforslaget vedtatt.

Avstemning:

Elisabeth Hals (Venstre) alternative tilleggsforslag:

Verbalforslag 5:

Digitalt inkluderende samfunn

Mange personer, spesielt eldre, har ikke den nødvendige digitale kompetansen som trengs for blant annet å kunne bruke nødvendige digitale selvbetjeningsløsninger og offentlige tjenester. Digitalt utenforskap medfører større risiko for sosial isolasjon og ensomhet. Dette er beskrevet som en av de største folkehelseutfordringene i Oppdal. Kommunedirektøren bes derfor, i samarbeid med aktuelle organisasjoner, om å vurdere et prosjekt for å fremme digital inkludering, med mål om å skape arenaer for læring og mestring på digitale plattformer.

For forslaget stemte 7: Tor Snøve (AP), Olav Martin Mellemsæter (H), Alf Morten Olsen (KrF), Geir Arild Espnes (SP), Ingrid Grøtte Johansson (UA), Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)

Dermed er tilleggsforslaget vedtatt.

Avstemning:

Elisabeth Hals (Venstre) alternative tilleggsforslag:

Tilleggsforslag 6:

Næringsarealer

Næringslivet etterspør tilgjengelige og fornuftige næringsarealer i kommunen. Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med Næringsforeningen og andre aktører om hvilken type arealer det er behov

for, og hvor disse bør plasseres. Det er næringslivet selv som sitter på kompetansen og vet hva de har bruk for. Dette kunnskapsgrunnlaget hensyntas ved rullering av arealdelen i kommuneplanen.

For forslaget stemte 7: Tor Snøve (AP), Olav Martin Mellemsæter (H), Alf Morten Olsen (KrF), Geir Arild Espnes (SP), Ingrid Grøtte Johansson (UA), Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)

Dermed er tilleggsforslaget vedtatt.

Avstemning:

Elisabeth Hals (Venstre) alternative tilleggsforslag:

Verbalforslag 7:

Åpenhet og medvirkning

Vi lever i et samfunn med høyt tempo på avgjørelser som påvirker enkeltinnbyggernes hverdag. Tilbakemeldingen spesielt i plan og byggesaker tyder på at vi ikke greier å nå alle de som blir påvirket eller ønsker å medvirke. Kommunedirektøren bes se på hvordan dagens rutiner kan forbedres. Dette er viktig for å sikre enkeltinnbyggerenes rett til å medvirke og kvalitetssikre beslutningsgrunnlaget i mange viktige saker. Det anbefales at mediehuset OPP tas med i prosessen for å gjøre informasjonsarbeidet mer publikumsvennlig.

For forslaget stemte 6: Tor Snøve (AP), Alf Morten Olsen (KrF), Geir Arild Espnes (SP), Ingrid Grøtte Johansson (UA), Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)

Imot forslaget stemte 1: Olav Martin Mellemsæter (H)

Dermed er tilleggsforslaget vedtatt.

Avstemning:

H, SP, KrF sitt alternative tilleggsforslag:

3. Kommunestyret ber KMT om at det arbeides videre med sentrumsprosjektet for å komme i mål med svar på de utfordringsbildene som ble gitt i vedtak i kommunestyret:

1. Trivelig torg for folk: Prosjekt om helhetlig utforming av sentrumskjernen.
2. Sammenhengende gang- og sykkelveinett: etablering av manglende forbindelser.
3. Ålma områdeløft.
4. Tilgang til Kåsen: Samarbeid med BaneNor om jernbanekryssing, etablering av bru ved Ålma, stier og skilting.
5. Videreutvikling av skoleområdet.
6. Parkering og fremtidig bevegelsesmønster for alle typer trafikanter i sentrum.

For forslaget stemte 7: Tor Snøve (AP), Olav Martin Mellemsæter (H), Alf Morten Olsen (KrF), Geir Arild Espnes (SP), Ingrid Grøtte Johansson (UA), Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)

Dermed er tilleggsforslaget vedtatt.

Avstemning:

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024 – 2027.

For forslaget stemte 7: Tor Snøve (AP), Olav Martin Mellemsæter (H), Alf Morten Olsen (KrF), Geir Arild Espnes (SP), Ingrid Grøtte Johansson (UA), Elisabeth Hals (V), Haakon Nordseth (V)

Dermed er kommunedirektørens forslag med vedtatte tillegg vedtatt.

Vedtak - Formannskapetets innstilling til økonomiplan 2024 – 2027:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024 – 2027.

Nye driftstiltak:

Bemanning i helse og omsorg og barnehage

Formannskapet ber kommunestyret finne finansiering for de tre tiltakene som kommunedirektøren viser særlig bekymring for at det ikke er rom for i økonomiplanen for perioden 2024-2027:

1. Økt bemanning på natt ved hjemmesykepleien: kr 1 625 000
2. Økt grunnbemanning ved Oppdal helsesenter: kr. 2 288 000
3. Bedre bemanning rundt 1-åringen i barnehagen: kr. 1.639.000

En økning i grunnbemanning i helse og omsorg kan redusere sykefravær, bidra til at vi i større grad rekrutterer og beholder kompetanse, gi større stillinger for personer i deltidsstillinger, og selvfølgelig bedre kvalitet på tjenestene for pasienter og brukere.

En økning i bemanning rundt ettåringene i barnehagene ses i sammenheng med folkehelseutfordring 1 i økonomiplanen – psykisk helse hos barn og unge. I barnets første leveår er nærhet og tilknytning særlig viktig for utvikling av god psykisk helse. Ekstra fokus på gruppen og tilstrekkelig bemanning gjennom hele barnehagedagen er et viktig prioriteringsområde for å styrke psykisk helse hos barn og unge.

Forslag til finansiering:

Tiltakene 1 og 2 finansieres delvis ved reduksjon i sykefravær, og delvis med økt innbyggertilskudd på grunn av flere innbyggere.

Dagens sykefravær er på 13%, mens måltallet er på 7%. En reduksjon i sykefraværet fra 13% til 7% tilsvarer en besparelse på 2,1 millioner kroner.

Det resterende beløpet og tiltak 3, bemanning i barnehage, finansieres gjennom økt innbyggertilskudd, da antall innbyggere allerede har økt fra 7256 den 1.1.23 til 7317, noe som tilsvarer et økt innbyggertilskudd på kr. 4.148.000.

Økning i antall sykehjemsplasser

Formannskapet ser med stor bekymring på at antallet sykehjemsplasser i Oppdal kommune ikke er i samsvar med dagens behov, noe som fører til en økonomisk belastning for Oppdal kommune med overliggenderøgn ved sykehus og kjøp av sykehjemsplasser i andre kommuner, og ikke minst en stor belastning for pasienter og pårørende. Vi vet i tillegg at behovet sannsynligvis vil øke mye i årene framover, og det haster å komme i gang med tiltak. Formannskapet ber derfor kommunestyret om å prioritere en økning i antall sykehjemsplasser så snart som mulig. En utvidelse av antall sykehjemsplasser bør vurderes gjennom å omdisponere/ombygge eksisterende bygningsmasse ved Oppdal helsesenter/sykehjemmet før man evt. ser på en videre utbygging.

Tilgangen på alternative læringsarenaer i skolen

Skolen vår signaliserer økende utfordringer i skolehverdagen med adferdsproblemer, ufrivillig fravær, psykiske problemstillinger, mestringsproblemer og utenforskap. Skolehverdagen blir stadig mer krevende for enkelte elever. Bruken av og tilgangen på alternative læringsarenaer er en viktig del av løsningsrommet for disse elevene. «Inn på tunet» er en slik alternativ læringsarena med god effekt. Kommunedirektøren bes gå i dialog med landbruket og næringslivet med mål om å utvide og gjøre tilbudet om alternative læringsarenaer større og mer allsidig. Det er viktig at lærerne og annet personell som kjenner utfordringsbildet godt inkluderes i prosessen.

Sunnere mat for elevene på ungdomsskolen

Både elever og ansatte ved Oppdal Ungdomsskole ønsker seg sunnere og mer lokal mat i skolekantina. Dette kan gjøres på flere måter, enten ved å øke bemanningen, sikre tilgang til et egnet kjøkken, elevbedrift eller inngå et samarbeid med Vekst (kantina på Rådhuset), kafeen på Kulturhuset

eller andre relevante aktører. Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med aktuelle parter og se på ulike løsninger til sunne matalternativer i skolekantina.

Folkehelseiltak

Oppdal bør være i forkant både når det kommer til fysisk og psykisk helse. Vi er i en unik posisjon med tette bånd til NTNU som universitetskommune og bør nå strekke oss etter å bli en pilotkommune for et forebyggende og bredt folkehelseprosjekt. Da kan vi sette oss i førersetet og benytte oss av tidlig-fase resultater til å lage et pilotprosjekt som vil gi ringvirkninger på arbeidsliv (stå lenger i arbeid, redusere sykefravær etc), bedre forebyggende helse for eldre (også rundt utenforskap) og ikke minst forebygging for yngre generasjoner som vil bli en fremtidig belastning i helsevesenet. Kommunedirektøren bes om å spille inn dette som et pilotprosjekt innenfor universitetsavtalen.

Digitalt inkluderende samfunn

Mange personer, spesielt eldre, har ikke den nødvendige digitale kompetansen som trengs for blant annet å kunne bruke nødvendige digitale selvbetjeningsløsninger og offentlige tjenester. Digitalt utenforskap medfører større risiko for sosial isolasjon og ensomhet. Dette er beskrevet som en av de største folkehelseutfordringene i Oppdal. Kommunedirektøren bes derfor, i samarbeid med aktuelle organisasjoner, om å vurdere et prosjekt for å fremme digital inkludering, med mål om å skape arenaer for læring og mestring på digitale plattformer.

Næringsarealer

Næringslivet etterspør tilgjengelige og fornuftige næringsarealer i kommunen. Kommunedirektøren bes om å gå i dialog med Næringsforeningen og andre aktører om hvilken type arealer det er behov for, og hvor disse bør plasseres. Det er næringslivet selv som sitter på kompetansen og vet hva de har bruk for. Dette kunnskapsgrunnlaget hensyntas ved rullering av arealdelen i kommuneplanen.

Åpenhet og medvirkning

Vi lever i et samfunn med høyt tempo på avgjørelser som påvirker enkeltinnbyggernes hverdag. Tilbakemeldingen spesielt i plan og byggesaker tyder på at vi ikke greier å nå alle de som blir påvirket eller ønsker å medvirke. Kommunedirektøren bes se på hvordan dagens rutiner kan forbedres. Dette er viktig for å sikre enkeltinnbyggerenes rett til å medvirke og kvalitetssikre beslutningsgrunnlaget i mange viktige saker. Det anbefales at mediehuset OPP tas med i prosessen for å gjøre informasjonsarbeidet mer publikumsvennlig.

Kommunestyret ber KMT om at det arbeides videre med sentrumsprosjektet for å komme i mål med svar på de utfordringsbildene som ble gitt i vedtak i kommunestyret:

1. Trivelig torg for folk: Prosjekt om helhetlig utforming av sentrumskjernen.
2. Sammenhengende gang- og sykkelveinett: etablering av manglende forbindelser.
3. Ålma områdeløft.
4. Tilgang til Kåsen: Samarbeid med BaneNor om jernbanekryssing, etablering av bru ved Ålma, stier og skilting.
5. Videreutvikling av skoleområdet.
6. Parkering og fremtidig bevegelsesmønster for alle typer trafikanter i sentrum.

Vedlegg

- 1 Kommunedirektørens forslag til Økonomiplan 2024 - 2027**
- 2 1 - innspill fra enhetene - konsekvensjustering drift unntatt selvkostområder**
- 3 2 - innspill fra enhetene - konsekvensjusteringer drift selvkostområder**
- 4 3 - innspill fra enhetene - forslag til driftstiltak unntatt selvkostområder**
- 5 4 - innspill fra enhetene - forslag til driftstiltak selvkostområdene**
- 6 5 - innspill fra enhetene - forslag til investeringstiltak unntatt selvkostområder**
- 7 6 - innspill fra enhetene - forslag til investeringstiltak selvkostområder**

Sammendrag:

Saksopplysninger:

Vedlagte dokument viser kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024-2027. Forslaget ble presentert for politiske råd og utvalg 9.5.23. Samtlige politiske råd og utvalg er invitert til å gi uttalelse til kommunedirektørens forslag til økonomiplan før formannskapet behandler planen. Protokollene fra behandlingen i råd og utvalg ettersendes. Etter at formannskapet har behandlet økonomiplanen vil formannskapets innstilling bli lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 7.-21. juni.

Vurdering

Konklusjon og anbefaling:

Kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024- 2027.